

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobce: **I.M.**, narozený dne ..., ev. č. x, státní příslušnost Ukrajina,
naposledy v Zařízení pro zajištění cizinců Balková, 331 65 Balková,
zastoupený Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem,
sídlem Šlejnická 1547/13, 160 00 Praha 6,

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**,
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného o zajištění cizince ze dne 22. 8. 2018, č. j. OAM-
167/LE-LE05-LE05-PS-2018,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci, advokátu Mgr. Jindřichu Lechovskému, se přiznává odměna ve výši 4.114,-Kč, která mu bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Plzni ve lhůtě do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení shora uvedeného rozhodnutí, jímž bylo rozhodnuto o zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců podle § 46a odst. 1 písm. e)

zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“). Doba zajištění byla stanovena podle § 46a odst. 5 téhož zákona do 8. 12. 2018.

2. V **doplnění žaloby** žalobce namítal, že žalovaný nesprávně a nedostatečně posoudil možnost uložení zvláštních opatření podle ustanovení § 47 zákona o azylu. Vyhodnocení použitelnosti zvláštních opatření na str. 4-5 napadeného rozhodnutí považoval žalobce za zcela nedostatečné, zavádějící a zjevně nesprávné.
3. Princip výjimečnosti zajištění podle článku 15 preambule Směrnice Evropského Parlamentu a Rady č. 2013/33/EU, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu (dále jen „přijímací směrnice“), se promítá v potřebě primárního využití zvláštních opatření zakotvené v § 46a odst. 1 zákona o azylu, podle něž *„ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření“*. Z logiky věci tedy důvody umožňující zajištění jako takové v naprosté většině případů nejsou totožné s důvody znemožňující využití zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu, a žalovaný byl povinen se při vysvětlení svého přesvědčení o údajné nemožnosti využití zvláštních opatření vypořádat se všemi klíčovými prvky žalobcovy pobytové historie a to logickým a přezkoumatelným způsobem.
4. Žalovaný dle žalobce především nesprávně vůbec nezhodnotil to, že si žalobce nebyl vědom toho, že již na území České republiky pobývá nelegálně. Žalobce zdůrazňuje, že skutečnost, že si nebyl vědom svého nelegálního pobytu a předpokládal, že dosud probíhá řízení o jeho odvolání proti rozhodnutí o správním vyhoštění, je zcela zásadní, a vnáší nové světlo na posouzení skutečnosti, že se na území České republiky nacházel nelegálně, ovšem nikoliv vědomě, neboť nebyl svojí zmocněnou zástupkyní informován o nabytí právní moci rozhodnutí o správním vyhoštění, tedy o ukončení odvolacího řízení ve věci jeho vyhoštění.
5. Žalovaný zcela nepodloženě vycházel z toho, že si snad žalobce měl být vědom svého nelegálního pobytu na území České republiky, aniž by zhodnotil to, že žalobce rozhodnutí o správním vyhoštění nerespektoval nevědomky, a ačkoliv lze jeho jednání označit za nedbalé, nelze z něj vyvozovat kategorický závěr, že není schopen respektování eventuálních zvláštních opatření podle zákona o azylu.
6. Žalovaný tedy dospěl ke zcela nesprávným závěrům o spolehlivosti žalobce a s tím související možností uložení zvláštních opatření, přičemž se soustředil fakticky pouze na účelovost jeho žádosti o mezinárodní ochrany a nedostatečně a zkreslujícím způsobem vyhodnotil jeho nevědomost o svém nelegálním pobytu na území České republiky, což má za následek nezákonnost napadeného rozhodnutí.
7. Z výše uvedených důvodů žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil, věc vrátil žalovanému správnímu orgánu k dalšímu řízení.
8. Žalovaný ve svém **vyjádření k žalobě** s podanou žalobou nesouhlasil a měl za to, že se v žalobě namítaných porušení při rozhodování věci nedopustil. Byl přesvědčen, že z napadeného rozhodnutí je zřejmé, z jakých podkladů žalovaný vycházel, jakým způsobem je hodnotil a k jakým závěrům jej tyto úvahy vedly. Správní orgán v rozhodnutí popsal skutkový stav a zdůvodnil, z jakých konkrétních a individualizovaných důvodů dospěl k domněnce, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu pouze účelově s cílem oddálit hrozící vyhoštění ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Žalovaný dále

odkázal na spisový materiál a napadené rozhodnutí, a sdělil, že podle něj postupoval plně v souladu se zákonnými ustanoveními.

9. K námitce žalobce týkající se nedostatečného posouzení možnosti uložení zvláštních opatření, žalovaný uvedl, že nemožnost uložení zvláštních opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu bylo žalovaným správním orgánem dostatečně zdůvodněno v napadeném rozhodnutí. Volba mírnějších opatření než zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany, je vázána na předpoklad, že žadatel bude se státními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření, a že uložení zvláštních opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žalobce na azylovém řízení. Pokud zde existují skutečnosti nasvědčující tomu, že by žadatel azylové správní řízení mařil, nelze přistoupit ke zvláštnímu opatření (viz rozsudek NSS ze dne 10. 10. 2016, č.j. 7 Azs 185/2016 - 23). Žalovaný byl toho názoru, že přezkoumatelným způsobem uvedl jednotlivé skutečnosti z předchozí pobytové historie žalobce, ze kterých vycházel a které nenasvědčují tomu, že by se jednání žalobce mělo do budoucna zásadním způsobem měnit. V případě žalobce tedy dospěl k závěru, že nelze přistoupit k uložení zvláštních opatření dle § 47 zákona o azylu.
10. Žalovaný dále uvedl, že v daném případě se oprávněně domníval, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, nebo je pozdržet, ačkoliv jmenovaný mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve. K uvedenému závěru dospěl žalovaný správní orgán na základě skutečnosti, že žalobce pobýval v České republice podle svých vlastních výpovědí již od r. 2004, tedy asi 14 let, o udělení mezinárodní ochrany však požádal teprve poté, co byl po opakovaném zadržení policií zajištěn a umístěn do zařízení pro zajištění cizinců. Učinil tak tedy teprve po přibližně 14 letech pobytu na území České republiky. Během tohoto období se mohl volně pohybovat a mohl se tedy dostavit buď na příslušný orgán Policie České republiky, či přímo do přijímacího střediska Ministerstva vnitra České republiky a podat žádost o mezinárodní ochranu. Možnost podat žádost o mezinárodní ochranu tedy jmenovaný nesporně měl. Také opakovanou žádost o mezinárodní ochranu podal teprve tehdy, kdy byl zadržen a výkon jemu již dříve uloženého vyhoštění se stal díky jeho zajištění Policií České republiky reálným. Je také zřejmé, že již v minulosti, a to opakovaně a zcela vědomě, právní řád České republiky i Evropské unie porušoval, když pobýval na území České republiky nelegálně, nerespektoval uložené správní vyhoštění a z území Evropské unie ve stanovené lhůtě k vycestování, nevycestoval. V průběhu správního řízení o zajištění dle zákona o pobytu cizinců, vedeného OPKPE Praha v r. 2016 a nyní navíc neuvedl nic, z čeho by vyplývalo, že se na Ukrajině obává pronásledování či hrozby vážné újmy. Naopak výslovně prohlásil, že mu ve vycestování na Ukrajinu nebrání žádná překážka a že z České republiky vycestuje dobrovolně. Teprve ve své žádosti o mezinárodní ochranu, podané až po jeho zajištění tvrdí, že se na Ukrajinu vrátit nemůže, neboť na Ukrajině nic nemá a v České republice má matku. Je evidentní, že jde o skutečnosti, které mu byly známy již velmi dlouho před jeho zajištěním. Přesto svou žádost o udělení mezinárodní ochrany podal teprve po svém zadržení a následném zajištění Policií České republiky. Správní orgán dále podotýká, že v rámci správního řízení vedeného OPKPE Praha jmenovaný uváděl, že má na Ukrajině dům. Z jednání výše jmenovaného je tedy patrné, že jeho opakovaná žádost o mezinárodní ochranu je účelová, podaná pouze s cílem legalizovat si pobyt a vyhnout se hrozícímu vyhoštění.
11. Žalovaný dále uvedl, že je přesvědčen o tom, že z napadeného rozhodnutí je zřejmé, z jakých podkladů vycházel, jakým způsobem je hodnotil a k jakým závěrům jej úvahy

vedly. Žalovaný ve svém rozhodnutí popsal skutkový stav a též zdůvodnil, z jakých konkrétních důvodů dospěl ke vhodnosti zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců. S ohledem na uvedené, žalovaný považoval přijaté správní rozhodnutí za souladné se zákonem a přiměřené okolnostem. Dále žalovaný upozornil soud na skutečnost, že dne 27. 8. 2018 obdržel písemné prohlášení žalobce z téhož dne, kterým vzal svou žádost o udělení mezinárodní ochrany zpět. Žalovaný dne 27. 8. 2018 vydal rozhodnutí (NPM dne 29. 8. 2018), jímž řízení o udělení mezinárodní ochrany se zastavil podle § 25 písm. a) zákona o azylu. Proti tomuto rozhodnutí nebyla v zákonné lhůtě podána žaloba. Nadto žalovaný uvedl, že žalobce se dne 24. 9. 2018 dobrovolně navrátil na Ukrajinu.

12. Žalovaný žádal soud, aby žalobu jako nedůvodnou zamítl.
13. Soud o věci rozhodoval bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci řízení výslovně uvedli, že nežadají ústní jednání k projednání věci a soud jeho nařízení neshledal nezbytným (§ 46a odst. 8 zákona o azylu věta předposlední před středníkem).
14. Soud **neshledal** žalobu důvodnou.
15. Podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, který uvádí, že „*ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoli mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve*“.
16. Podle § 47 odst. 2 zákona o azylu, který uvádí, že „*ministerstvo může rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany*“.
17. Soud vzal za základ svého rozhodování skutková zjištění vyplývající ze spisového materiálu a v neposlední řadě také shrnutí těchto zjištění ve vyjádření žalovaného k podané žalobě, poté, co se ujistil, že mají oporu ve správním spisu.
18. Veškeré námitky žalobce v dané věci se vztahovaly k tomu, že žalovaný nesprávně a nedostatečně posoudil možnost uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu, zejména s ohledem na to, že žalobce nevěděl, že pobývá na území ČR nelegálně.
19. Soud předně uvádí, že při posuzování žalobních námitek vzal v úvahu, že ustanovení § 47 zákona o azylu bylo do tohoto právního předpisu vtěleno na základě novelizace zákonem č. 314/2015 Sb. Přičemž tato změna vznikla na základě přepracované přijímací směrnice. Základ v přijímací směrnici lze nalézt v bodech 15 a 20 její preambule, kdy zajištění má být výjimečným, krajním prostředkem, uplatňovaným pouze poté, co byla posouzena možnost uložení alternativních opatření. Ovšem čl. 8 přijímací směrnice v odst. 2 stanoví, že „*V případě nutnosti a na základě individuálního posouzení každého případu mohou členské státy zajistit žadatele, nelze-li účinně uplatnit jiná, mírnější donucovací opatření*“, a v odst. 3 pak mezi případy, ve kterých je možné žadatele zajistit, řadí situaci žadatele zajištěného v rámci řízení o navrácení za účelem přípravy navrácení nebo vyhoštění, „*mohou-li členské státy na základě objektivních kritérií, včetně skutečnosti, že daný žadatel již měl možnost*

přístupu k azylovému řízení, řádně doložit, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žadatel činí žádost o mezinárodní ochranu pouze proto, aby pozdržel nebo zmařil výkon rozhodnutí o navrácení“; tomu odpovídá znění § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Posledně zmíněné ustanovení zákona o azylu i § 47 téhož zákona je proto třeba vykládat eurokonformně.

20. V projednávané věci žalovaný postupoval podle § 46a odst. 1 písm. e) a žalobce zajistil proto, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána v zařízení pro zajištění cizinců a existovaly oprávněné důvody domnívat se, že tuto žádost podal pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, ačkoli mohl žalobce požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve. Tento důvod zajištění byl reakcí na shora uvedený čl. 8 odst. 3 písm. d) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU ze dne 26. 6. 2013.
21. Soud poukazuje na skutečnost, že žalobce byl zajištěn z důvodu, že při pobytové kontrole v Praze 8 předložil svůj cestovní doklad, nepředložil však žádný doklad, který by jej opravňoval k pobytu na území České republiky. Lustrací v dostupných evidencích pak k němu byl nalezen záznam v Evidenci nežádoucích osob (ENO) s platností do dne 27. 5. 2021. Z tohoto důvodu byl zadržen a převezen na OPKPE Praha. Zde bylo dalším šetřením zjištěno, že mu bylo dne 19. 4. 2018 správním rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort Ústí nad Labem č. j.: KRPU-198608-34/ČJ-2017-040022-SV-CV uloženo správní vyhoštění a doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, byla stanovena na 3 roky. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 11. 5. 2018 a vykonatelnosti dne 27. 5. 2018, když jmenovanému byla stanovena lhůta k vycestování na 15 dní ode dne nabytí právní moci rozhodnutí. Uvedené rozhodnutí však cizinec nerespektoval a ve stanovené lhůtě nevycestoval a až do svého zadržení dne 18. 8. 2018 pobýval na území České republiky neoprávněně. Bylo tedy zjištěno, že žalobce pobýval na území České republiky bez jakéhokoliv oprávnění k pobytu a porušoval právní předpisy, když se na území zdržoval v rozporu s uloženým správním vyhoštěním a svým jednáním tak mařil výkon správního rozhodnutí. Z tohoto důvodu byl zajištěn a umístěn do zařízení pro zajištění cizinců za účelem realizace vyhoštění. Z jeho jednání bylo totiž zřejmé, že existuje reálné nebezpečí, že své povinnosti nadále nebude respektovat a bude mařit výkon správního rozhodnutí o vyhoštění. Dále soud uvádí, že byl žalobce rovněž zajištěn z důvodu, že žádost o mezinárodní ochranu si podal teprve tehdy, když byl zadržen policií, zajištěn a umístěn do zařízení pro zajištění cizinců za účelem správního vyhoštění.
22. S ohledem na shora uvedené tak mírnější opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu nebylo možné použít a zajištění žalobce bylo zcela namístě a v souladu se zákonem. Podle směrnice je třeba nejprve posoudit možnost uložení alternativních opatření a až poté je možné žadatele zajistit, což žalovaný učinil. O neúčinnosti zvláštního opatření svědčí v případě žalobce skutečnosti, že porušoval právní předpisy ČR i Evropské unie, když svévolně a neoprávněně pobýval na území ČR a navíc mařil výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, jež mu bylo uloženo. Soud při zkoumání napadeného rozhodnutí nezjistil žádné pochybení žalovaného a shledal napadené rozhodnutí zcela přezkoumatelným. Žalovaný se ve svém rozhodnutí zabýval podstatnými skutečnostmi vyplývajícími ze správního řízení, které odůvodňovaly neuplatnění zvláštních opatření dle § 47 zákona o azylu. Správně dospěl k závěru, že by uplatnění zvláštních opatření nebylo účinné, neboť žalobce nejenže vědomě nerespektoval právní řád ČR a platné rozhodnutí o správním vyhoštění, ale také

jednal zcela účelově, podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v detenčním zařízení pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve. Soud se s názorem žalovaného zcela ztotožnil a shledal, že žalovaný měl dostatek důvodů k zajištění žalobce, vypořádal se s individuálními okolnostmi případu žalobce, své rozhodnutí jasně a srozumitelně odůvodnil. Nadto soud uvádí, že žalobce nakonec využil programu pod záštitou Ministerstva vnitra a dobrovolně se vrátil na Ukrajinu dne 24. 9. 2018.

23. K závěru o naplnění podmínek pro zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu vedly žalovaného veškeré okolnosti uvedené v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Částečné překrývání důvodů, pro něž byla shledána účelovost žádosti a důvodů neúčinnosti zvláštních opatření bylo posvěceno i Nejvyšším správním soudem, který shledal, že klíčovou otázkou je, zda argumentace v neprospěch alternativ zajištění může sama o sobě obstát, zda je konzistentní a individualizovaná (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2017, č. j. 8 Azs 114/2017-35, bod 17 a násl.).
24. Žalobcem namítanou skutečnost, že si nebyl vědom toho, že již na území ČR pobývá nelegálně, soud shledal zcela irelevantní. Pokud žalobce namítal, že předpokládal, že dosud probíhá řízení o jeho odvolání proti rozhodnutí o správním vyhoštění, soud k tomu konstatuje, že je povinností každého řádně se zajímat o svá probíhající řízení a případné povinnosti z nich plynoucí. Nevědomost žalobce nikterak neomlouvá.
25. Soud uzavírá, že napadené rozhodnutí bylo zcela v souladu se zákonem o azylu a se Směrnicí Evropského Parlamentu a Rady č. 2013/33/EU a rozhodnutí lze považovat za zcela přezkoumatelné. Soud neshledal žádný z žalobcem uvedených žalobních bodů důvodným, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, neboť není důvodná.
26. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého by měl nárok na jejich náhradu žalovaný, který měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nevznikly, a proto jejich náhrada nebyla žádnému z účastníků přiznána.
27. Součástí žaloby byl návrh žalobce na ustanovení právního zástupce. Usnesením ze dne 20. 9. 2018, č. j. 17 A 134/2018-17, byl žalobci zástupcem ustanoven Mgr. Jindřich Lechovský, advokát. Podle § 35 odst. 9 zákona s. ř. s. v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování advokátem stát. Protože byla v předcházejícím usnesení o zastavení řízení ze dne 23. 10. 2018 č. j. 17 A 134/2018 -39 (zrušeno a vráceno NSS) zástupci žalobce přiznána pouze odměna za jeden úkon právní služby, byla ustanovenému zástupci výrokem III. tohoto rozsudku přiznána odměna za zastupování za 1 úkon právní služby a 3 100 Kč/úkon (doplnění žaloby ze dne 1. 10. 2018) a náhrada hotových výdajů za 1 úkon právní služby v paušální výši 300 Kč/úkon dle § 9 odst. 4 písm. d), § 7, § 11 odst. 1 písm. a d), § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů. Tato částka byla navýšena o částku 714 Kč odpovídající dani z přidané hodnoty. Celková výše odměny v tomto řízení tedy činí 4 114 Kč. Předmětná částka bude vyplacena jmenovanému advokátovi z účtu zdejšího soudu ve stanovené lhůtě, kterou soud považuje za přiměřenou.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační

stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 7. března 2019

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně